



15/12/03

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
CULTUUR, JEUGD EN AMBTENARENZAKEN,**

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 10 juni 2003 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 22 november 2002 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 03 juli 2003,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998:

1. Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde, de historische in casu de architectuurhistorische waarde en de socio-culturele waarde :

- als **monument**:

Het voormalige "Grand Hôtel de la Couronne", thans in gebruik als "Academie voor Muziek en Woord", gelegen te

Knokke-Heist (Knokke), Seb. Nachtegaelestraat 8-10;

bekend ten kadaster:

Knokke-Heist, 3e afdeling, sectie H, perceelnummer(s) 622W(DEEL).

De **historische waarde** wordt als volgt omschreven :

- Als zijnde een belangrijke historische getuige van de ontwikkeling van het toerisme aan de Oostkust, meer bepaald in Knokke, een opkomende badstad op het einde van de 19de eeuw.

- Als zijnde het eerste nieuw gebouwd hotel in Knokke-Dorp, waar, door de opkomst van het toerisme op het einde van de 19de eeuw, de infrastructuur dient te worden afgestemd op de groeiende behoefte aan logies voor de badgasten.

De **historische** waarde, in casu de **architectuurhistorische waarde**, wordt als volgt omschreven :

- Als zijnde een imposant hotelgebouw daterend van ca. 1894 in eclectische stijl met integratie van elementen uit de neo-Vlaamse renaissancestijl, cf. o.m. topgevels en ornamentiek. Gekenmerkt door typerend materiaalgebruik van baksteen met gebruik van natuursteen voor o.m. speklagen, balkons en ornamentiek (vazen, diamantkoppen). Risalietgevel bekroond door drie rijk uitgewerkte topgevels met o.m. frontonbekroning en hoofdstel. Op de westelijke zijgevel is de belettering "Grand Hôtel de la Couronne" nog steeds zichtbaar. Het interieur is vernieuwd tijdens de renovatiecampagne in de jaren 1986-1988.

De **socio-culturele waarde** wordt als volgt omschreven :

- Als zijnde één van de zeldzame getuigen van de opkomst van het toerisme in Knokke op het einde van de 19de eeuw, dat zich situeert in en rond de dorpskern, waar de oudere herbergen worden uitgebreid en de eerste nieuwe hotels worden gebouwd ten behoeve van het groeiend aantal badgasten. Van hieruit ontstaat de geleidelijke grootschalige ontwikkeling van de badstad, die zich stedenbouwkundig uiteindelijk meer noordwaarts zal ontwikkelen in de nabijheid van dijk, strand en zee.

2. Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde, de historische in casu de architectuurhistorische waarde en de socio-culturele waarde

- als **monument**:

"Memlinc Hotel" met omgevend terrein, gelegen te Knokke-Heist (Knokke), Albertplein 21, 22, 23, 24, 25, 27; bekend ten kadaster: Knokke-Heist, 2e afdeling, sectie E, perceelnummer(s) 217C.

De **historische waarde** wordt als volgt omschreven :

- Als zijnde een belangrijke historische getuige van de ontwikkeling van het toerisme aan de Oostkust, meer bepaald in Knokke-Het Zoute, dat zich in het tweede kwart van de 20ste eeuw verder ontwikkelt als residentiële badplaats van allure.
- Als zijnde een illustratie van de grote bloei van het hotelwezen aan de kust in de jaren 1920, waardoor de bouw van het aantal hotels een hoge vlucht neemt.

De **historische** waarde, in casu de **architectuurhistorische waarde** wordt als volgt omschreven :

- Als zijnde een prestigieus voorbeeld van een hotel dat opgetrokken wordt in cottagestijl met Normandische inslag, aansluitend bij de bouwtrant die reeds vanaf het begin van de 20ste eeuw wordt toegepast voor de duinhuizen van de villawijk in Het Zoute, cf. geïnspireerd op de Engelse traditionele of landelijke woning, de z.g. cottage. Typerend materiaalgebruik van bakstenen onderbouw en bepleisterde bovenbouw met pseudo-vakwerk in de gevelvelden. Opmerkelijk zijn o.m. het levendig dakenspel, de risalietvormende topgevels, de gesuperposeerde erkers en de balkons.
- Als bewarende een uitzonderlijk rijkelijk interieur, met aankleding van de vertrekken op de benedenverdieping in diverse stijlen, cf. o.m. bridgezaal in neoclassicistische stijl, eetzaal in eclectische stijl, zitplaats in neo-Vlaamse renaissancestijl en restaurant in art-decogetinte stijl. Waardevolle interieurelementen zijn o.m. de wandbekledingen als

lambriserings en wandbespanningen, friezen, laag- en hoogreliëfs en de monumentale schouwen. Tevens glas-in-loodramen met figuratieve voorstellingen uit de Vlaamse geschiedenis en met o.m. de voorstelling van de kunstenaar Hans Memling, aan wie het hotel zijn naam ontleent.

- Als zijnde een stedenbouwkundig belangrijk gegeven, cf. het hotel belichaamt zowel naar inhoud als naar vorm de overgang tussen de twee verkavelingstypes in het Zoute. Enerzijds sluit het hotel aan bij de bebouwing aan de zeedijk, door zowel de functie (hotel) als door het architecturaal voorkomen (zuidelijke aaneengesloten gevelwand van het Albertplein); anderzijds maakt het hotel deel uit van de meer landinwaarts gelegen open verkaveling van de villawijk, cf. als groot vrijstaand volume opgetrokken in typerende cottigestijl met Normandische inslag.
- Als zijnde een baken en referentiepunt in Het Zoute, zowel qua inplanting als qua architecturale uitstraling. Het "Memling Hotel" bepaalt het zicht op het Albertplein en heeft een zeer goede zichtlocatie naar de zee toe.
- Als zijnde getuige van het oeuvre van de invloedrijke West-Vlaamse architect Jozef Viérin (Kortrijk, 1872-1949) actief betrokken bij de uitbouw van diverse kustplaatsen. Realiseert verscheidene projecten in Het Zoute, o.m. optrekken van hotels en talrijke villa's.

De **socio-culturele waarde** wordt als volgt omschreven :

- Als "document" dat de sfeer en verblijfcultuur van de zomerse vakantieganger weerspiegelt uit de toeristische periode in het interbellum aan de Oostkust, wanneer de residentiële badplaats Het Zoute verder uitgebouwd wordt en nieuwe villa's en hotels worden opgetrokken voor het steeds groeiend aantal badgasten.
- Als zijnde één van de weinige getuigen van de voormalige hotelbouw uit het interbellum aan de kust, die in de laatste decennia verdwijnen o.m. door de seizoensspreiding en het fenomeen van de z.g. "tweede verblijvers", waardoor de nadruk komt te liggen op appartementsbebouwing.

3. Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde, de historische in casu de architectuurhistorische waarde en de socio-culturele waarde:

- als **monument**:

"Golf Residence" met omgevende deels verharde duinhelling, gelegen te Knokke-Heist (Knokke), Elizabetlaan 43, 45;
bekend ten kadaster:

Knokke-Heist, 4e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 743.

De **historische waarde** wordt als volgt omschreven :

- Als zijnde een belangrijke historische getuige van de opkomst en ontwikkeling van het toerisme aan de Oostkust, meer bepaald in Knokke-Het Zoute, dat in het begin van de 20ste eeuw wordt uitgebouwd als nieuwe badplaats en zich in het tweede kwart van de 20ste eeuw verder ontwikkelt als residentiële badplaats van allure.
- Als zijnde een illustratie van de grote bloei van het hotelwezen aan de kust in de jaren 1920, waardoor het bestaande "*Golf Hotel*" uit het begin van de 20ste eeuw wordt uitgebreid tot het huidige complex. De omvorming van het hotel tot appartementencomplex getuigt van de geëvolueerde verblijfsvorm van de badgasten in de tweede helft van de 20ste eeuw.

De **historische** waarde, in casu de **architectuurhistorische** waarde wordt als volgt omschreven :

- Als zijnde een resterend hotel uit het begin van de 20ste eeuw, uitgebreid in de jaren 1920, opgetrokken in cottagestijl met Normandische inslag, in aansluiting bij de bouwtrant die reeds vanaf het begin van de 20ste eeuw wordt toegepast voor de duinhuizen van de villawijk in Het Zoute, cf. geïnspireerd op de Engelse traditionele of landelijke woning, de z.g. cottage. Typierend materiaalgebruik van ongeschilde bakstenen onderbouw en bepleisterde overkragende bovenbouw met decoratief pseudo-vakwerk in de gevelvelden en erkers. Opmerkelijk zijn o.m. de risalietvormende topgevels, de gesuperposeerde erkers en de doorlopende balkons.
- Als zijnde een voormalig hotel met beeldbepalend voorkomen, cf. de "*Golf Residence*" is een monumentaal complex gelegen langs de Elizabetlaan, de gebogen westelijke hoofdas die Het Zoute verbindt met Knokke-Bad en het Albertstrand, waar de eerste hotels in de villawijk Het Zoute zijn opgetrokken.
- Als zijnde getuige van het oeuvre van diverse architecten die van belang zijn bij de uitbouw van Het Zoute en die de residentiële badplaats mee helpen gestalte geven : respectievelijk de Brusselse architect Adolphe Pirenne (1876-1932), naar wiens ontwerp het oorspronkelijke "*Golf Hotel*" wordt opgetrokken in 1913, de invloedrijke West-Vlaamse architecten Jozef Viérin (Kortrijk, 1872-1949) en Antoine Dugardyn (Brugge, 1889-1962), die samen de uitbreiding van het hotel tot het huidige monumentaal gebouwencomplex realiseren in 1928, en tenslotte de belangrijke lokale architect Florimond Vervalcke (Knokke), die het hotel herinricht als appartementencomplex in 1953.

De **socio-culturele** waarde wordt als volgt omschreven :

- Als zijnde een "document" dat zowel de oorspronkelijke als de huidige sfeer en verblijfcultuur van de zomerse vakantieganger aan de Oostkust, in casu Het Zoute, weerspiegelt : initieel het nieuw gebouwd "*Golf Hotel*" uit het begin van de 20ste eeuw voor de eerste badgasten, vervolgens uitgebreid in de jaren 1920 om het steeds groeiend aantal badgasten te kunnen opvangen en voorzien van het nodige comfort om een heel jaar door geopend te blijven, en tenslotte omgevormd tot appartementencomplex in de jaren 1950 met het oog op een steeds langer verblijf van de badgasten.

4. Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde, de historische in casu de architectuurhistorische waarde en de socio-culturele waarde:

- als **monument**:

"Hotel Britannia" met omgevend terrein, gelegen te

Knokke-Heist (Knokke), Elizabetlaan 85;

bekend ten kadaster:

Knokke-Heist, 4e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 895.

De **historische** waarde wordt als volgt omschreven :

- Als zijnde een belangrijke historische getuige van de ontwikkeling van het toerisme aan de Oostkust, meer bepaald in Knokke-Het Zoute, dat zich in het tweede kwart van de 20ste eeuw verder ontwikkelt als residentiële badplaats van allure.
- Als zijnde een illustratie van de grote bloei van het hotelwezen aan de kust in de jaren 1920, waardoor de bouw van het aantal hotels een hoge vlucht neemt.

De **historische** waarde, in casu de **architectuurhistorische** waarde wordt als volgt omschreven :

- Als zijnde een resterend hotel uit het tweede kwart van de 20ste eeuw (1927) opgetrokken in cottagestijl met Normandische inslag in aansluiting bij de bouwtrant die reeds vanaf het begin van de 20ste eeuw wordt toegepast voor de duinhuizen van de villawijk in Het Zoute, cf. geïnspireerd op de Engelse traditionele of landelijke woning, de z.g. cottage. Typerend materiaalgebruik van thans deels witgeschilderde bakstenen onderbouw en bepleisterde bovenbouw met pseudo-vakwerk in de gevelvelden. Opmerkelijk gaaf behouden vormgeving van een vrijstaand volume onder mansardedak met expressieve ritmering van de gevels door o.m. erkers, terrassen en gebruik van steunberen. Typerende opeenvolging van grote puntgevels onder mansardedak; groot doorlopend balkon op de bovenverdieping.
- Als zijnde een hotel met beeldbepalend voorkomen, cf. het "*Hotel Britannia*" is een vrij groot complex gelegen langs de Elizabetlaan, de gebogen westelijke hoofdweg die Het Zoute verbindt met Knokke-Bad en het Albertstrand, waar de eerste hotels in de villawijk Het Zoute zijn opgetrokken.

De **socio-culturele** waarde wordt als volgt omschreven :

- Als "document" dat de sfeer en verblijfcultuur van de zomerse vakantieganger weerspiegelt uit de toeristische periode in het interbellum aan de Oostkust, wanneer de residentiële badplaats Het Zoute verder uitgebouwd wordt en nieuwe villa's en hotels worden opgetrokken voor het steeds groeiend aantal badgasten.
- Als zijnde één van de weinige getuigen van de voormalige hotelbouw uit het interbellum aan de kust, die in de laatste decennia verdwijnen o.m. door de seizoensspreiding en het fenomeen van de z.g. "tweede verblijvers", waardoor de nadruk komt te liggen op appartementsbebouwing.

5. Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde, de historische in casu de architectuurhistorische waarde en de socio-culturele waarde:

- als **monument**:

"Hotel Rubens", gelegen te

Knokke-Heist (Knokke), Zeedijk-Albertstrand 588, 589, 600, 601;

bekend ten kadaster:

Knokke-Heist, 1e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 442A, 442C.

De **historische** waarde wordt als volgt omschreven :

- Als zijnde een belangrijke historische getuige van de ontwikkeling van het toerisme aan de Oostkust, meer bepaald in Knokke-Albertstrand, de westelijke uitbreiding van Knokke-Bad die in de jaren 1920 wordt gerealiseerd en in de jaren 1930 uitgroeit tot kosmopolitisch badstrand met o.m. aanwezigheid van een casino en diverse hotels. Het hotel en het casino zijn de enige restanten van de oorspronkelijke representatieve bebouwing van het Albertstrand.
- Als zijnde een voortreffelijke illustratie van de grote bloei van het hotelwezen aan de kust in de jaren 1920, waardoor de bouw van het aantal hotels een hoge vlucht neemt. "Hotel Rubens" is één van de eerste hotels die langs de dijk van het Albertstrand worden opgetrokken.

De **historische** waarde, in casu de **architectuurhistorische waarde** wordt als volgt omschreven :

- Als zijnde een representatief voorbeeld van een hotel in art-decostijl, typerend voor de oorspronkelijke hotelbebouwing aan de kust in het interbellum. Opmerkelijk is de geaccentueerde afgeronde hoektravee uitgebouwd als belvédère, waaraan het hotel zijn dominant beeld op het plein en aan de zeedijk ontleent. Typerend is zowel de verticale (risalieten, erkers) als de horizontale geleding (kroonlijst) van het bouwblok. Decoratieve elementen in art-decostijl, o.m. hoeklisenen, resterende belettering bovenaan.
- Als stedenbouwkundig belangrijk gegeven, cf. de inplanting van het hotel op de noordoostelijke hoek van de Zeedijk en het Rubensplein, dat een wig vormt in de bocht van het Albertstrand ten westen naar Knokke-Bad ten oosten. Het hotel betekent een positieve beeldwaarde op dit plein, dat voor de rest afgezoomd is met grootschalige appartementsbebouwing uit het laatste kwart van de 20ste eeuw.
- Als zijnde een baken en referentiepunt in de zeedijkarchitectuur van Knokke door de vooruitgeschoven ligging. Hierdoor is het hotel zichtbaar vanuit de meer westelijk gelegen badplaats Duinbergen, waar de zeedijk een gelijkaardige wigvormige hoek heeft die als het ware een "pendant" vormt met het hotel.

De **socio-culturele waarde** wordt als volgt omschreven :

- Als "document" dat de sfeer en verblijfcultuur van de zomerse vakantieganger weerspiegelt uit de toeristische periode in het interbellum aan de Oostkust, wanneer in de westelijke verkaveling van Knokke de nieuwe badplaats het Albertstrand uitgebouwd wordt. Hierdoor worden nieuwe hotels opgetrokken om het steeds groeiend aantal badgasten van logies te kunnen voorzien.
- Als zijnde één van de weinige getuigen van de voormalige hotelbouw uit het interbellum aan de kust, die in de laatste decennia verdwijnen o.m. door de seizoensspreiding en het fenomeen van de z.g. "tweede verblijvers", waardoor de nadruk komt te liggen op appartementsbebouwing.

Art. 2. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel,

15 DEC. 2003

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken,



Paul VAN GREMBERGEN